

Covid-19 strategie voor thuiswonende ouderen

Reactie Koepel Gepensioneerden, 4 september 2020

Nu we in de volgende fase zijn beland van de Coronacrisis, is het van belang de komende periode beter zicht te krijgen en zicht te houden op hoe de situatie van thuiswonende ouderen zich ontwikkelt. Verschillende partijen (zoals het RIVM, de IGJ, Nza en cliënt- en brancheorganisaties) halen structureel signalen, data en beelden op van hoe de situatie van en voor verschillende doelgroepen is en zich ontwikkelt. En verschillende partners rondom thuiswonende (kwetsbare) ouderen hebben 'geleerde lessen' opgehaald. Deze input geeft focus op de punten die van belang zijn om te blijven volgen om de situatie voor thuiswonende (kwetsbare) ouderen in beeld te houden.

Hiervoor is – in analogie van de strategie voor mensen met een beperking of chronische ziekte(n) – een aantal ambities geformuleerd. Als we het eens worden over deze (onderstaande) ambities, kunnen we 'vinger-aan de pols' houden met de beschikbare peilingen, enquêtes, onderzoeken, monitors die informatie kunnen bieden over deze ambities, met als uiteindelijk doel: de belangrijkste COVID-19 gerelateerde issues rondom kwetsbare (thuiswonende) ouderen volgen en waar nodig actie op ondernemen.

- **Bij een geleidelijke versoepeling van maatregelen: zorg en ondersteuning voor thuiswonende ouderen wordt zodanig vormgegeven dat thuiswonende ouderen ook op een veilige manier conform de geleidelijke versoepeling meer kunnen participeren in het maatschappelijk leven.**
Concreet betekent dit o.a.:
  - inventarisatie van wensen en behoeften en zeggenschap van de individuele oudere binnen de eigen sociale context;
  - mogelijk maken van dagbesteding, bijvoorbeeld door te kiezen voor roulerende kleinere groepen;
  - mogelijk maken van online dagbesteding;
  - wegnemen van hindernissen met betrekking tot bijzonder vervoer;
  - inzetten POH ouderenzorg, respectievelijk wijkverpleegkundige;
  - laagdrempelig testen van mantelzorgers en thuiszorgmedewerkers daar waar ouderen voor hun basale levensbehoeften van hen afhankelijk zijn;
  - waarborgen, respectievelijk continueren reguliere zorg (huisarts POH, wijkverpleegkundige);
  - praktische ondersteuning en begeleiding (boodschappen doen, tuinonderhoud, wandelen);
  - organiseren van buurt/wijkzorg;
  - monitoren van druk op mantelzorgers en thuiszorgmedewerkers.
- **Bij een aanscherping van maatregelen i.v.m. een tweede golf: Zorg en ondersteuning voor thuiswonende wordt zodanig aangepast dat ouderen op een veilige manier binnen de richtlijnen van het RIVM zoveel mogelijk deel kunnen blijven aan het maatschappelijk leven.**
Concreet betekent dit o.a.:
  - herinventarisatie van wensen en behoeften van de individuele sociale context;
  - in overleg met de oudere context-gebonden afwegingen toelaten over de invulling van bovenstaand genoemde punten.
- **Ouderen en hun naasten zijn in staat zelf regie te voeren op belangrijke keuzes en afwegingen omtrent de mogelijkheid van besmetting en de eventuele behandeling van Corona (Tot wanneer thuis behandelen? Wanneer naar het ziekenhuis? Etc.)**
Concreet betekent dit o.a.:
  - stimuleren van huisartsen, praktijkondersteuners en wijkverpleegkundigen het goede gesprek over kwaliteit van leven en waardig sterven te voeren, bijvoorbeeld met behulp van een levenstestament of behandelingspaspoort;

- het informeren van ouderen dat zij het recht hebben om met de arts over eventuele behandelbeperkingen te willen spreken. Dit geldt ook voor de ziekten of aandoeningen die bij eventuele beperking van de reguliere zorg door Corona spelen.
- **Het mentale en sociale welbevinden van thuiswonende ouderen is onderdeel van de aanpak en maatregelen. (Psycho-)sociale ondersteuning van thuiswonende ouderen maakt onderdeel uit van de zorg en ondersteuning.**
Concreet betekent dit o.a.:
  - gerichte ondersteuning door huisarts, POH, wijkverpleegkundige;
  - organiseren van buurt/wijkzorg;
  - organiseren respectievelijk continueren van dagbesteding;
  - praktische ondersteuning en begeleiding (huishouden, boodschappen, wandelen, etc.);
  - monitoren druk op mantelzorgers.
- **Het is voor ouderen mogelijk op een verantwoorde en veilige manier contacten (digitaal) te onderhouden met belangrijke mensen in hun persoonlijk netwerk, zodat een toename van eenzaamheid wordt voorkomen.**
Concreet betekent dit o.a.:
  - stimuleren van de sociale context om in digitale middelen te voorzien;
  - indien niet van toepassing middelen beschikbaar stellen;
  - geen middelen beschikbaar stellen zonder begeleiding en monitoring.
- **Er wordt voldoende getest en beschermingsmiddelen zijn voldoende beschikbaar (ook voor mantelzorgers) en worden gepast gebruikt. Daarmee ontstaat een veilige situatie, waarbinnen passende ondersteuning in aangepaste vorm doorgang kan vinden.**
Concreet vereist dit:
  - laagdrempelige toegang tot testen van mantelzorgers en thuiszorgmedewerkers;
  - zo tijdig mogelijk bekend stellen van de uitslag;
  - informatie over de uitslag naar huisarts (POH, wijkverpleegkundige) zodat bij positieve uitslag het beloop gemonitord kan worden.
- **Mantelzorgers voelen zich ondersteund om de zorg voor een naaste, vanwege Coronamaatregelen ook op langere termijn vol kunnen houden en daar waar het niet meer gaat, is er sprake van voldoende logeer of (medische) opvangmogelijkheden.**
Concreet betekent dit o.a.: vereenvoudig verwijzingen, beschikkingen en indicatiestelling voor tijdelijke opnemings in een andere woon-zorgvorm.
- **De communicatie rond Corona(maatregelen) is herkenbaar, begrijpelijk en toegankelijk voor ouderen.**
Concreet betekent dit o.a.: herkenbaar en begrijpelijk in beeld, geluid en schrift, tevens rekening houdend met mensen met een niet-Nederlandse achtergrond.